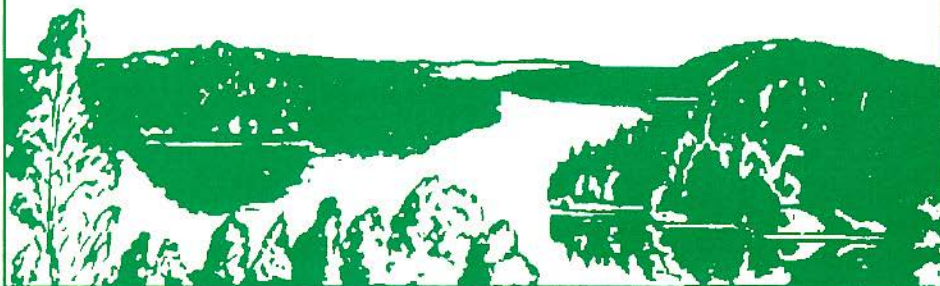

BOTVIDSBYGDEN

NR 2

OKTOBER 2000

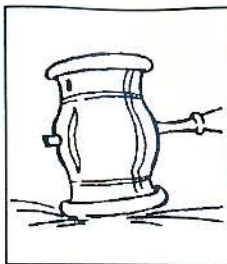
FOTO: Edi Marhold

Botvidsbygdens medarbetare Edi Marhold har varit ute och botaniserat i vår kommun och hittat ett smultronställe, Botvids källa. Har du hittat något smultronställe? Gör som Edi, skriv och berätta för red. och oss övriga medlemmar om din upptäckt. BOTVIDS KÄLLA ligger vid Bornsjöns strandkant, där den bildar en liten lagun. Här rinner 5-10 liter järnhaltigt vatten per sekund. Du hittar en karta och kan läsa mer om Botvids källa på sidan 4.

INGRID AVELIN, ORDFÖRANDE

Hösten gör sitt intåg...

-Vi har nu hunnit en tid in på hösten, och solen lyser från en klarblå himmel, hösten har inletts med strålande väder - det kan behövas efter en regnig sommar.

Ungdomsringens dag på Skansen inföll i år den 13 maj och glädjande nog representerades Gillet av både barn och juniorer som dansade vid Skånegården och seniorerna som dansade på Hazeliushärdens.

Tillsammans med kyrkan anordnades en friluftsgudstjänst på Trädgårdstorp söndagen den 21 maj. På grund av vädret höll vi oss inomhus och det fanns gott om plats för såväl kyrkobesökare som dansprogrammet "Träd in i dansen". Dagen avslutades med kyrkkaffe.

Söndagen den 28 maj var det dags för vår Hembygdsdag, då många hantverkare visade prov på fint hantverk.

Den 22 juni såg juniorerna till att pensionärerna i Tullinge fick sitt traditionsenliga midsommarfirande med musik och dans. Samma kväll kläddes vår nyinköpta midsommarstång - ett störtregn avbröt dock danseringen men midsommaraftons förmiddag sken solen åter och träningen kunde fortsätta. Som vanligt hade många letat sig till Trädgårdstorp för att fira midsommar, planen blev plötsligt täckt av filter, stolar, pressenningar och picknickätande besökare. Köerna till lottstånd, glass och fiskdamm växte, runt midsommarstången visade barn, mammor, pappor, mor- och farföräldrar sin dansglädje.

Spelmännens toner smittade av sig och fick oss att känna den rätta midsommarstämningen. Att få fira kvällen med skämttävlingar och knytkalas har också blivit fin tradition och ger extra krydda åt midsommaraftonen.

Den 23 juni engagerades dansarna till en internationell läkarkongress på Älvsjömassan. Onsdagen den 5 juli besökte Sveriges Radio Trädgårdstorp för direktsändning av programmet "Tendens". Tyvärr började det regna just som programmet skulle starta men deltagarna i programmet kunde tränga ihop sig under logens entrétak och sändningen gick bra även om en och annan åskknall hördes.

Hembygdsdagarnas dag inledde kaffesöndagarna i augusti och Spelmansträffen ägde rum den 21 aug. Många kom till Torpet, stämningen var god och alla kunde samsas inne såväl spelmännen som de som drack kaffe.

Den 3 sept. var det dags för att riva ut allt i köket. Renoveringen har satts igång och vi får nu alla tränga ihop oss på en mindre yta tillsammans med köksutrustning, skåp, målarpytsar och damm, när vi dansar på Logen, men när nästa nummer av Botvidsbygden kommer är det nog klart.

Forts. på sidan 8.

BOTVIDSBYGDEN

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLES MEDLEMMAR

ANSVARIG UTGIVARE: Ingrid Avelin Tel. 08-771 15 12

REDAKTION: Arne Mattsson, Tel/Fax 08-530 371 16

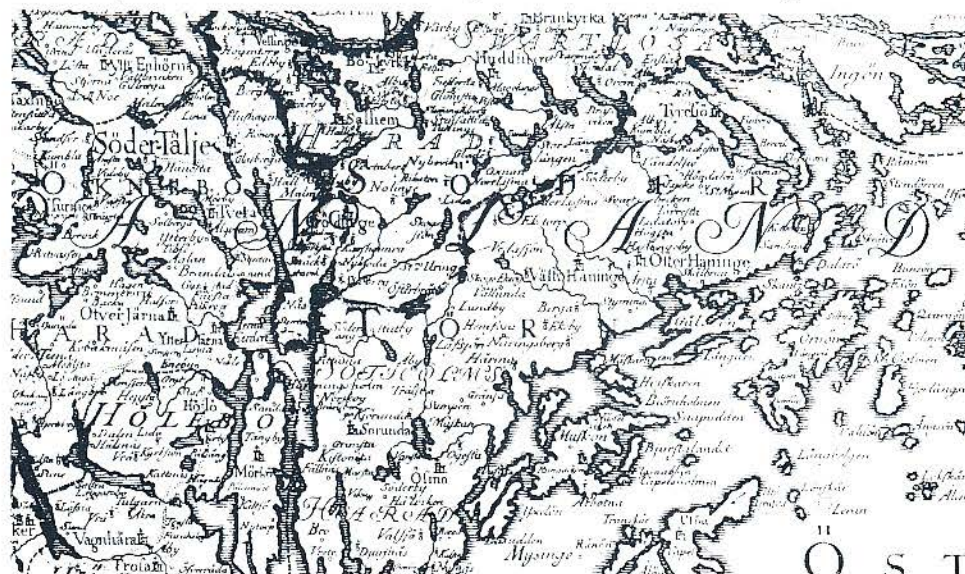
Edi Marhold, Tel. 08-778 29 45

Sista manusdag för bidrag till nr 3 2000 är den 17 november 2000.

Botvidsbygden är tryckt på miljövänligt papper. Licens nr. 341 019

Från Mälaren till Östersjön

Detalj av karta över Södermanland, här huvudsakligen omfattande Svartlösa härad. Kartan graverad 1740.

DE GAMLA SOCKNARNA Botkyrka, Grödinge och Salem, nu förenade i Botkyrka kommun, utgör ett sammanhängande landsområde, som sträcker sig från södra Mälaren i norr till Östersjökusten och Hanvedsskogen i söder. Kommunområdet är en bit mellansvensk bygd. Jämna och medelstora åkerarealer inramas av lägre blandskogshöjder i en harmonisk förening utan starka naturkontraster, ett nästan svenskt normallandskap. Med ett slitet ord kan det kallas ett stycke leende natur i storstadens närhet. En sådan landskapsstruktur har träffande kallats "mellanbygd".

I områdets södra utkanter går brantare bergryggar i dagen, starkt kontrasterande mot vegetationsrika, djupa sprickdalar, brant stupande nedåt. Det är kustlandets natur, gråstensklipporna mot havet, ett starkt profilerat och avvikande landskap, den öppna bygdens kontrast.

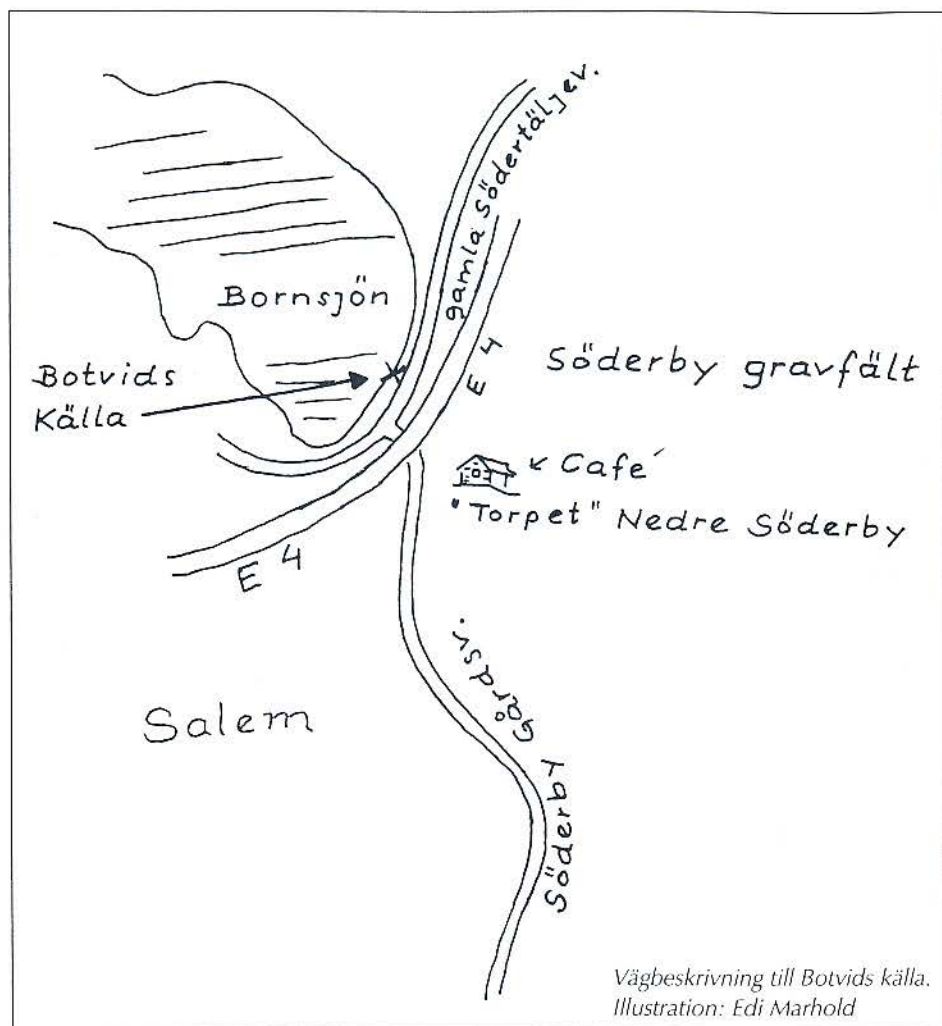
Växlingar i landformerna observeras lätt.

Landskapet Södertörn kan ingalunda inbegripas i någon enkel formel, med det utgör inte heller någon iögonfallande kontrast till Mälardalens jämna åkerbruksprofil.

Till övervägande delen är Södertörn och Mälardalen urgammal jordbruksbygd. Långt ner i förhistorisk tid är landskapet ett bonde-land, där näringar som åkerbruk, boskapskötsel och skogsavverkning varit dominerande sysselsättningar. Landskapet har förändrats under århundradena, men överraskande litet.

I äldre tider var majoriteten av folket en bondeallmoges, som brukade sina åkrar, inhöstade sin gröda, följde sin boskap till beteshägnarna och timrade sina stugor i de små byarna i socknarna. Det var helt och hållet ett jordbruksland. På sista tiden har modern bostadsbebyggelse trängt in på jordbruksmarkerna, omstruktureringen är ett faktum, men

Forts på sid. 11

Botvids källa...Forts. från sidan 1

Enligt legenden bröt källan fram då Sankt Botvids kvarlevor i procession bars från Salems kyrka, där han varit begravd, till en nybyggd kyrka på Hammarbys ägor i Botkyrka, föregångaren till Botkyrka kyrka. Citat ur legenden:

"De buro bort Sankt Botvids relikier och när de kom i närheten av den sjö som är på hans egendom, satte de ned dem. Då bröt en källa fram ur den hårda marken och den har än i dag det klaraste ljuvliga vatten". Detta hände år 1129.

Sankt Botvid avbildas vanligen med en fisk och en yxa. Fisken som minne av S:t Botvids mirakulösa fiskafänge i Bornsjön, yxan till åminnelse av hans martyrdöd. Botkyrkas kommunvapen innehåller en bild av S:t Botvid.

Trädgårdstorp före Botkyrka Hembygds-gille

Text: Hans Caroll

Jag har samlat på mig en hel del material om Söderskolan och dess elevförbund och tänker berätta lite om dess historia från protokoll, skrivelser, köpebrev, tidningar m.m.

1918 kom det fram tankar om att ge ungdomar på Södermalm möjlighet att studera. Initiativet kom från Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbund (SSUH).

Det var framför allt Nils Carli som var eldsjäl i detta. Han var själv lärare vid Tärna folkhögskola men var nu i Stockholm och tyckte att det behövdes några kurser på Södermalm. Han lyckades få tag i ett antal lärare som ställde upp helt utan ersättning.

Kursen startade i augusti och varade 2 timmar 4 kvällar i veckan.

För att få tag i elever satte man ut ett djävult upprop i tidningarna Socialdemokraten och Politiken som löd:

Genom tillmötesgående från SSUH är ABF i tillfälle att kunna erbjuda kunskapssökande arbetare å Söder tillfälle att delta i en koncentrerad folkhögskolekurs efter följande plan:

Kursen börjar den 19 aug. och pågår till den 11 okt. med 2 tim. undervisning 4 kvällar i veckan i följande ämnen:

Svenska språket, med särskild tanke på språkets behandling i tal och skrift;

Räkning: individuell undervisning efter elevernas olika kunskapsgrad;

Psykologi: kortare översikt över det mänskliga normala själslivet jämte behandling av etiska frågor;

Övriga ämnen efter tidsmöjlighet och elevgruppens önskan.

Avgiften upptas kooperativt genom beräkning över kurskostnaden. Den kommer emellertid icke att bli stor enär SSUH ställer lärare till förfogande utan kostnad och den lokala frågan säkerligen också ställer sig billig. Kursens realiserande beror uteslutande på om det finnes ett 20-tal kunskapssökande arbetare, som genast anmäla sig till ABF:s lokalorganisations exp. Folkets Hus 4 tr.

Man hade 12 dagar på sig att skaffa elever och lokaler. Överläraren på Maria folkskola hade ingenting emot att vuxna klämdes sig in i skolbänkarna på kvällarna.

Det var 44 elever uteslutande manliga och mest typografer och verkstadsarbetare som kom dit den 19 augusti.

Eleverna hade ju först arbetat hela dagen och sen gått till skolbänken, ett jobbigt företag. De hade också lång väg att gå eller åka. Någon bodde i Huvudsta och någon i

Forts. på sid. 7

Den 14 mars 1922 bildades Söderskolans folkdanslag.

Foto av Trädgårdstorp från 31/8 1924.

Aspudden. Utan bil eller tunnelbana var det nog inte alltid så lätt att ta sig fram. Det var inte bara lärarna som kom med undervisning, utan eleverna själva kunde berätta från sina yrken om ett och annat. En av eleverna berättade om freskomålningens hemligheter. Han hade biträtt prins Eugen vid arbetena i Stadshuset.

Vid en stavningsövning upplyste en elev om att Svenska Akademis ordlista rekommenderade en viss stavning. Han var nämligen sätare på Svenska Dagbladet och använde ordlistan dagligen.

Man satte också igång med en kurs för kvinnliga elever den 25 september och den pågick i två månader med ett 25-tal elever.

Efter det att kurserna var klara så ville många ha en fortsättning.

Eleverna började umgås även på fritiden och på så sätt bildades Söderskolans elevförbund. De gjorde utflykter sommar som vinter, vilket man kan läsa om i Söderskolans blad. En skidutflykt t.ex startade vid Skanstull med Saltsjöbaden som mål.

Från samma tidning nr 2 1922 läser jag om hur det länge funnits en önskan att bilda ett folkdanslag. Den 14 mars 1922 sammanträdde 18 förbundsmedlemmar och beslöt att bilda Söderskolans folkdanslag. Den sommaren hade de inte råd att hyra någon lokal utan tränade utomhus vid medlemmarnas

kolonistugor eller på någon gård. Till hösten blev de fler och kunde träna varje tisdag i lokalen Långholmsgatan 16B. I anslutning till träningen åhördes också något föredrag, så man förenade nytta med nöje.

Den 7 september 1922 hade elevförbundet på ett möte beslutat att "utsända en teckningslista för att teckna andelar för inköp av en lämplig tomt till sommarhem i Hannaviken (eventuellt någon annan plats). Den tomten hade en areal av 30.000 kvf och betingade ett pris av 5 öre kvf:n."

Man ordnade många olika aktiviteter som konserter, fester m.m och inkomsterna skulle gå till sommarhemmet. Det var en del mycket kända artister som uppträdde bl.a Delsbostintan.

Det var under sina vandringar som de även hade kommit till Tullinge och Trädgårdstorp. Detta händelserika år bestämde man sig.

Köpebrevet mellan ingenjör Ragnar Claeson och Södra Folkhögskolans Elevförbund är daterat 7/6 1923.

"Det var en stuga om 4x8m och tomtareal på 3000 m² som var i bristfälligt skick. Man började då rusta upp den så att den ålderdomliga karaktären inte förstördes. På vinden anordnades sovplatser med 16 bäddar."

Vad hade man för sig på Trädgårdstorp skall jag berätta om lite senare. □

BILDER TILL "ORD OCH BILD 2000"

En vädjan från Ingrid Engström, som samlar bilder till årsberättelsen "i ord och bild" och med hjälp av dessa beskriver så mycket som möjligt om vad som händer i vår förening. Det kan t.ex vara foton från såväl fester som arbetsverksamhet, dansuppvisningar eller utfärder m.m.

Tag gärna kontakt med Ingrid per telefon 08-91 10 92 eller sänd bilderna till henne med notering om var och när de är tagna.

Ingrids adress: Eklångsvägen 10, 120 51 Årsta.

Jag har inte tid...

Min farfars farfar arbetade tolv timmar varje dag, även lördagar. Det var en arbetsvecka på 72 timmar. Dessutom skötte han en trädgård med ett litet hus, var kassör i skyttelaget, brandman vid den lokala brandkåren, tenor och notskrivare i sångföreningen. Han klippte själv håret på sina sex barn, halvsulade familjens skor, högg åtta kubikmeter ved till vintern samt gjorde de mesta husgeråden själv.

Min farfars far hade kommit ned till en arbetstid på 54 timmar. Han övertog trädgården och var också brandman. Likaledes var han medlem i skyttelaget, och i sångföreningen var han baryton. Men han hade inte tid att varken vara kassör eller notskrivare. Han klippte heller inte håret på sina fyra barn och hans vedhugning inskränkte sig till: 1 kubikmeter för han hade börjat elda med kol. Husgeråd var något man köpte.

Min farfar arbetade 48 timmar i veckan. Också han sköter trädgården och är medlem i skyttelaget. Men han hade varken tid till sång eller frivillig tjänst i brandkåren. Hans två barn gick till frisören. Vedhugning till vintern? Nej, men han gjorde lite slöjd då och då.

Min far är traditionstrogen och därför medlem i skyttelaget men han går aldrig dit. Han har slutat med familjeträdgården, det lönar sig inte längre och han har inga barn hemma.

Bränsle och kol till vintern? Nej, han har fått elvärme. Hur skulle han annars få tid till någonting i vår jäktade tid. Han arbetade ju trots allt länge 45 timmar i veckan.

Och jag själv? Jag har överhuvudtaget inte tid till någonting. Inte till att sjunga och absolut inte till ideellt arbete. Hur skulle jag kunna det med en så slitsam och lång arbetstid som 40 timmar i veckan!

"Erik"

Källa: Kristinehamns-Storfors Aktuellt i okt. 1989.

Midsommar 2000

Anslutningen av medlemmar som visade glädje över att arbeta för sin förening var god vid vår årliga midsommarfest.

Midsommarkommittén är vald av medlemmarna och man hoppas då på att ha medlemmarnas förtroende att på bästa sätt fördela det arbete som ska utföras. Ju fler som kommer, dess bättre fördelning av arbetet blir det och på så sätt kan alla få avlösning vid uppvisningar och även få rast.

I år var vi cirka 50 stycken som arbetade, men det behövs många fler. Man behöver inte låsa sig vid att stanna hela dagen, det är mycket värt om man bara kan ett par timmar som avlösare e.dyl.

Om vi alla drar vårt strå till stacken, kan vi få en förening som ger fin gemenskap och samhörighet. För allas vår önskan är väl att bevara Trädgårdstorp så vackert och fint som det är.

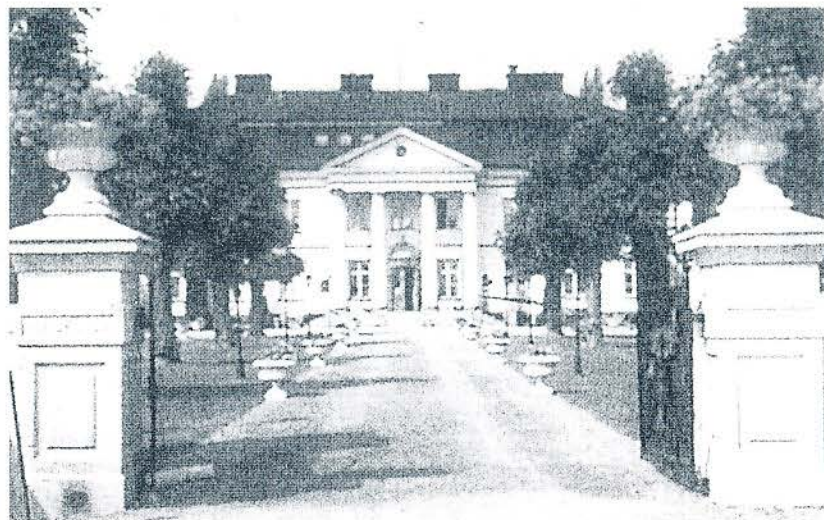
Hälsningar från midsommarkommittén
Ann-Britt, Christer, Jan-Olov, Märit, Torbjörn, Ann-Catrin och Lasse. □

Hösten...forts. från sidan 2

Tack vare många hjälpare har nu Högrink fått nytt tak, trädgården har rensats och gräsmattan har klippts.

Varmt tack för all energi och det arbete som Gillets medlemmar på olika sätt bidragat med. Utan den hjälpen skulle inte Trädgårdstorp finnas. □

Hågelby egendom omfattar de båda gamla hemmanen Hågelby nr 1 och Hågelby nr 2, resp. 1 och 3/4 mantal frälse. Enligt 1910 års karta var arealen 439,2 ha land, varav 106,2 ha åker och 282 ha skogs- och hagmark. Under egendomens bruk ligga 1/30 mantal av Kumla samt 1/3 mantal Segersböle, som förvärvats genom köp år 1920. Taxeringsvärdet var år 1945 159.100 kronor.

Av de gamla hemmanen omfattade nr 1 eller Östergården 18 2/3 och nr 2 eller Västergården 18 öresland. Båda vora goda hemman, som legat i bruk sedan långt tillbaka i forntiden.

Den äldsta nu bevarade uppgiften om Hågelby meddelar, att den 16 juni 1331 upplät Folke Jonssons änka Rangborg en del jord i gården till Birger Magnusson. Mera är icke känt från medeltiden.

I början av 1500-talet ägdes hemmanen av bröderna Per Eriksson och Jöns Pedersson. Dessa infunno sig vid ett lagmansting i Grödinge kyrka i december 1513 och anförde, att deras gård med allt däruti brunnit, och att därvid ett av Rikens råd år 1492 utfärdat dombrev, vari de tillerkändes rätten till strömmen och ålfisket vid Tumba kvarn,

förkommit. Likaså hade ett dombrev av lagman Svante Åkesson, vari han stadfäst riksrådets dom, också förkommit. De erhöles vid lagmanstinget i Grödinge ett förnyelsebrev på strömmen och ålfisket.

Per Eriksson skall ha bortbytt sitt hemman Östergården till Jöns Botvidsson mot Stensåtra i Huddinge. År 1540 ägdes hemmanen av Hendrik Hindersson och Lasse Madzson, som båda utgjorde full skatt till kronan med 1 sätting (sjättedels gård) vardera. Dessa båda ägare nämnas också år 1547.

År 1624 satt "Anders i Hogelby, länsman" på Östergården. Såsom länsman var han fri från skatt till kronan. Han synes ha innehaft värdigheten från 1615 till in på 1630-talet. Utsädet var 12 t.r. och djurbeståndet 5 hästar, 7 kor och 2 kvigor, 1 ox och 5 stutar, 18 får och 6 svin. Jöran i Västergården hade samma år lika stort utsäde samt 5 hästar, 8 kor och 4 kvigor, 16 får och 9 svin. Han fick sina boskapspenningar avkortade med 2 daler, emedan han mistat 1 sto och 4 svin av "willsiukan".

Den 17 sept. 1631 förlänades räntan av Hågelbyhemmanen till sedermera riksrådet Johan Adler Salvius, som förvärvat Tullinge,

Forts. på nästa sida

Hågelby...forts. från föreg. sida

som blev hans sätesgård. Efter hans död 1652 synes hans frus, Margareta Hartman, sonson från ett tidigare gifte, assessorn Johan Hartman, adlad Alderhjelm, ha fått övertaga förlänningen. Året före sin död eller 1656 förvärvade fru Margareta själva jorden i byn genom köp av dåvarande ägarna, och fastebrevet utfärdades efter hennes död för arvingarna 1659.

Efter Adlerhjelm död tillföll hemmanen hans arvingar. Från dessa reducerades de med 1683 års ränta, men arvingarna tillbytte sig Hågelby av kronan enligt kammarkollegiets bytesbrev 25 febr. 1685, vilket byte blev formellt avslutat först genom Gustav III:s bytesbrev 13 maj 1783. Adlerhjelm dötter Catarina Christina, gift med överstelöjtnanten Magnus Anders Breitholtz, hade vid arvskiftet år 1706 bekommit Hågelby och sålde 1711 den ena gården med torpen Kasmyra och Tumba (Lilla Tumba) till vice presidenten Johan Zakariasson Wattring och 1718 den andra gården till samme köpare.

Genom testamente den 23 augusti 1717 förordnade Wattring och hans maka Anna Maria Ehrenstrahl, som var dotter till den kände målaren David Klöcker Ehrenstrahl, att deras i Grödinge socken belägna säteri Marieberg med alla därunder då lydande fideikommiss för deras efterlevande på såväl den manliga som den kvinnliga sidan.

Efter fideikommissstiftarnas död tillföll Marieberg (med båda hemmanen i Hågelby) deras son, lagmannen Carl Wattring till Sandemar i Österhaninge, och efter dennes död 1749 ha följande medlemmar av Wattringska ätten innehaft fideikommisset: Kammarherren Carl Gustav Wattring till 1796.

Ryttmästaren Nils Carl Wattring till 1814. Hovmarskalken Johan Gustav Wattring till 1827.

Den sistnämnde dog ogift som den siste manlige av sin ätt, och tvist uppstod om vilken på kvinnliga linjen, som skulle vara berättigad att övertaga fideikommisset. Tvisten slutade med att Kungl. Maj:t den 18

juni 1829 tilldömde hovmarskalken, friherre Claes Reinhold Rudbeck fideikommisset såsom dotterdotters son av testatorernas dotter Anna Maria Wattring. Efter dennes död 1874 ha följande innehaft fideikommisset: Löjtnanten Thure Gustaf Alexander Johan Axel Rudbeck till 1896.

Friherre Claes Rudolf Thuresson Rudbeck till 1906 och från samma år friherre A.C.G. Rudbeck, som detta år sålde de båda hemmanen i Hågelby till telefonfabrikören Lars Magnus Ericsson i Alby.

Redan tidigare hade friherre Claes Rudbeck fransålt delar av Hågelby. Den 25 okt. 1901 hade nämligen Tumba brink och Vretarna sålts till Z. och A.C.G. Rudbeck, som samma dag transporterade köpet på godsägaren J.E. Lignell, och samma dag såldes Lilla Tumba till Sveriges Riksbank.

De av Lignell inköpta delarna, de förra torpen Tumba brink och Vreta m.m. avstyckades till villatomter, och på dessa har större delen av Tumba municipalsamhälle och villasamhället Vretarna uppväxt. En del av forna torpet Vreta är utlagd till en mindre jordbruksgård, som fått namnet *Vreta gård*. Den har en förmälig huvudbyggnad i villastil. Lilla Tumba lades till Riksbankens hemman Tumba och utarrenderades tillsammans med övrig jord, tillhörig detta hemman.

Genom gåvobrev den 6 april 1915 erhöi fru Anna Giertz, född Ericsson, maka till professor Karl Harald Giertz, Hågelby egendom.

Under den tid, som Hågelby lydde under Marieberg, brukades hemmanen av bönder eller arrendatorer. Flera av dessa voro framtående män, som flitigt deltog i församlingens angelägenheter. Bland dessa må nämnas den redlige och värderade kyrkvärden och nämndemannen Carl Carlsson, död 1820, son av kyrkvärden Carl Andersson i Hamra.

Flera somrar under 1840-talet bodde den på sin tid uppskattade författarinnan Vendela Hebbe i en av Hågelbygårdarna. Hon trivdes väl i den vackra naturen och med de arbetsamma, redliga och gästfria bönderna där. Stundom mottog hon också besök här

Forts. på nästa sida

Hågelby...forts från föreg. sida

av sina vänner, bl.a. författarna Love Almquist och Johan Jolin. Skalden Herman Säterberg, som om somrarna ofta bodde i Tuna, brukade vid dessa besök och vid andra tillfällen tillkallas genom överenskomna signaler.

Sedan telefonfabrikören L.M. Ericsson blivit ägare av Hågelby omdanades den gamla bondbyn till en ståtlig herregård. Till en början uppfördes en stor, rymlig ladugård av sten med tillhörande ekonomibyggnader, och under åren 1916-1918 uppfördes den förmäliga manbyggnaden i slottsstil, omgiven av en för stora kostnader anlagd trädgård med ett stort antal parkträd, fruktträd och bärbuskar. Denna omgavs med en solid mur i betong, på yttersidan rustikbetonad. För gårdens inspektör uppfördes en större bostadsbyggnad av sten, och för de anställda i övrigt ha uppförts nya bostäder. Åt såväl jordbruket som boskapsskötseln har ägnats ett starkt intresse, och Hågelby kan anses som en av de bäst skötta och mest givande gårdarna i socknen.

Familjen Giertz var under många år bosatt på Hågelby.

FOTNOT: L.M. Ericssons arvingar sålde Hågelby 1964 till Botkyrka kommun och i mitten på 1970-talet bildades ett särskilt bolag, Hågelbyparken AB, med uppgift att driva verksamhet där. □

TACK!

Ett varmt tack till alla Gillare för uppvaktningen på min 60-årsdag.

Arne

Hjärtligt tack för all uppvaktning i samband med min 75-årsdag.

Lilly Stenbäck

ANEKDOTEN

Hämtat ur tidskriften Allt om alla 1923

INTE GOTT ATT SÄGA

Prästen till sin dräng: -Nå, Anders vad hette prästen i din förra församling?

-Han hette Landberg.

-Landberg, honom känner jag inte, men hans företrädare, Wiklund, undrar var han är någonstans?

-Det är inte så gott att säga, för han är död nu.

DET VISSTE HAN

Banvakt L. är inkallad till baningenjören på förhör i signal- och säkerhetsordningen:

-Vad förstås med linje? frågar baningenjören. ???

-Vad är järnväg då?

-Järnväg? - järnväg - då ä räls i långa banor då!

RETFULLT

Jan Jons Anna-Brita har varit på husförhör. När hon kommer hem, berättar hon, att prästen talat så gripande, så dom grät allihop.

-Men tänk, utbrister Anna-Brita, så kanalljtit försmädlit! När ja skulle te å gråta, kom jag ihåg att jag glömt snyteduken hemma å så måste ja låta bli, men jösses så arg ja då va!

Från Mälaren...forts. från sid 3

ingreppet är trots allt marginellt. Sommardag står ännu åkrar och ångar gröna, på fälten betar boskapen, och plogen vänder fortfarande åkrarnas jord. På några stencasts avstånd från tätbebyggelsen.

Med industrialismens inträde på scenen följde historiens största revolution. Stora bitar av bondejorden exploaterades, naturlandskapet har vägrat att låta sig utplånas. Fortfarande bär bondejordarna vittne om en urgamal modernisering under onda och goda år. Det finns ännu en "mellanbygd" i storstadens närhet. □

BOSSEN

Ring oss när du behöver hjälp med:

- Byggnation
- Snickerier
- Svetsning
- Reparation
- Trädgårdsarbete
- Uthyrning av byggnadsställning
- m.m.

Vi gör det mesta för de flesta - hör av er för vidare information!

Kontaktperson: Bo Nilson

08-530 339 48 ● 073-648 77 05

Företaget innehar F-skattebevis

SSHV VÄKTARNA AB

AUKTORISERAT BEVAKNINGSBOLAG

- BEVAKNING o. SÄKERHETSTJÄNSTER
- KOMPLETT SÄKERHETSSYSTEM
- DRIFT o. INDUSTRIBEVAKNING
- LARM och GLASJOUR
- SERVICEUPPDRAG

TELEFON:

Kontorstid: 08-778 00 45

Jourtid: 08-767 58 00

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER!

Botkyrka-Salem Sotningsdistrikt

Skorstensfejaren utför:

*För bättre miljö och
fungerande ventilation*

- FUNKTIONSKONTROLL
- UNDERHÅLL
- RENSNING
- INJUSTERING AV DITT VENTILATIONSSYSTEM

TEL: 530 328 50

HÅGELBY GÅRD - 147 43 TUMBA

ÖPPET ÅRET RUNT

MÅNDAG-FREDAG 11.00-15.00

SÖN- OCH HELGDAGAR 13.00-17.00

ÖVRIGA TIDER BOKAR VI FÖR FESTARRANGEMANG
UPP TILL 160 PERSONER INOMHUS
900 PERSONER UTMOMHUS

BORDSBEST: 08-530 378 87

**FESTVÅNING/CATERING:
08-530 624 03**

Fax: 08-530 371 91

E-post: rest.hagelby@hagelby.se

Hemsida: www.hagelby.se

VÄLKOMNA!

Bert Ek - Thomas Bjurholm